

som jeg tror er til Stede. Det vilde blive en Konsulent af en ganske anden Bestaaelse, man der vilde kunne tilvejebringe, en Konsulent, som jeg for mit Vedkommende ikke tror at kunne have Brug for. Men paa den anden Side maa jeg jo erkende, at Spørgsmaalet om Oprettelsen af dette Embede ikke er en saadan Kapitalafgørelse, at jeg af den Grund skulde ville modsætte mig, at det blev strøget.

Jeg mener ikke at burde komme videre ind paa de Betragtninger, som fremkom fra det ærede 2det Medlem for 6te Kreds (S. Pedersen) angaaende Frikskolens Stilling i det hele. Efter den Stilling, det ærede Medlem indtager til Frikskolerne her i Landet, kan det jo ikke undre, at han udtalte sig som en varm Beundrer af dem og endog laa stille dem op som lysende Eksempler for Statsf. skolen. Jeg tror dog, det ærede Medlem der gaar noget videre, end det kan forsvares, og jeg tror, at hans Henvisning til Grundlovens § 85 heller ikke i denne Forbindelse har nogen Betydning. Det er jo et Argument, der atter og atter er blevet fremført ogsaa i det andet Ting og atter og atter, tror jeg, er modbevist. Den Argumentation, at de Forældre, som ikke have Raad dertil, kunne saa deres Børn frit undervise i Folkef. skolen, kan, saa vidt jeg ser, kun føre til et Forslag, som fremkom fra en enkelt Side i det andet Ting, og som gik ud paa, at de Forældre, som have Raad til at betale for deres Børns Undervisning, bør betale Skolepenge. Det er imidlertid en Vej, som jeg heller ikke tror, det er rigtig at komme ind paa, fordi det ligger for langt borte fra den nuværende Ordning. Derfor har jeg heller ikke for mit Vedkommende ment at kunne støtte det. Men jeg mener paa den anden Side, at den Omstændighed, at Forældre have Raad til at lade deres Børn undervise paa andre Steder end i Folkef. skolen, kan ikke paa nogen Maade berettigede Frikskolerne til at komme med noget Krav paa Erstatning for de Udgifter, de derved spare Staten og Kommunerne for, og jeg tror, det er meget ubødig at et Frikskolestandpunkt set at stille det op, som om de havde en Ret til at blive støttede fra Statens Side. Der kan være Tale om en billig Hensyntagen til de Frikskoler, der virkelig have vist sig gode og gavnlige, for at de ikke paa Grund af Statsf. skolens forandrede Forhold skulle slynges hen. Men, som sagt, til at rejse et Krav, tror jeg aldeles ikke der er nogen Berettigelse for Frikskolen. Til disse Bemærkninger skal jeg indskrænke mig.

P. Randsbø: Efter de Udtalelser, der ere komne frem fra Flertallet af de ærede Medlemmer, som have haft Ordet her i Salen, maa man vistnok sige, at Udgifterne til at faa dette Lovforslag gennemført, ikke ere saa overordentlig gunstige, idet der nemlig er rejst Indvendinger og rettet Angreb paa mange Punkter af Lovforslaget i den Skikkelse, hvori det nu foreligger fra Folketingets Side. Men foruden disse Anker mod det foreliggende Forslag har jeg tillige lagt Mærke til en Udtalelse, der er kommen frem fra flere Sider, og som gaar ud paa, at man heller ikke har følt sig fuldt tilfredsstillet med det Lovforslag, som blev forelagt fra den højtærede Kultusministers Side. Jeg er nu hverken tilfreds med den Skikkelse, hvori Lovforslaget foreligger, eller med den Skikkelse, det havde, da det blev forelagt af den højtærede Kultusminister. Jeg finder nemlig, at det Omraade, der her skal lovgives paa, er et Omraade, der trænger til gennemgribende Forandringer paa mange andre Punkter end dem, der ere berørte saa vel i Regeringens Forslag som i det Forslag, vi nu have faaet tilsendt fra Folketinget. Det er jo ogsaa erkendt saa vel fra Regeringens som Folketingets Side, at der er saa mange andre Punkter, som kunde trænge til at tages op. I Bemærkningerne til det oprindelige Lovforslag siges saaledes, at selv Hovedpunkterne i Landets Skoleordning har man ikke villet tage op, og Ordføreren for Flertallet i det andet Ting nævnte en Række Forhold vedrørende Folkef. skolen, som var af en overordentlig stor Betydning, men som man havde ladet ligge. Jeg kunde ønske, at man havde taget alle disse Forhold med og havde givet Lovforslaget en langt mere vidt-rækkende Form, end det har for Djebliffet og havde fra Regeringens Haand. Jeg tror, at der ogsaa ude i Befolkningen rører sig en Trang til væsentlig andre og flere Forandringer paa Skolevæsenets Omraade end dem, der tilsigtes ved det foreliggende Forslag. Den Gang Forslaget blev forelagt, vakte det jo en stor Bevægelse rundt omkring i Landet, man ønskede at faa en ny Skolelov, og jeg tror, at naar dette Ønske var saa levende og er saa levende rundt omkring i Landet, ligger det ikke alene deri, at det foreliggende Forslag rører ved forskellige Ting, som det ganske vist har stor Betydning at faa forandrede, men ogsaa deri, at der i det hele taget er en stor Trang til Forandringer paa Skolevæsenets Omraade. Jeg er ikke ret i Stand til at se Grunden til, at man ikke har taget Hovedspørgsmaal op i en betydelig større